אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

י"א שבט תשע"א
16 ינואר 2011

הועדה להגנת הסביבה - סיכום שנת 2010

הועדה קיימה ארבע ישיבות (07/10, 05/09, 10/06, 03/03)

הרכב הועדה:
נרי אראלי - יו"ר
אילן ונטורה - חבר
נחמה אזולאי - חברה
נועם גולדשטיין - חבר
ראובן וקנין - חבר

נציגי גופים:
גונדי שחל - ידידי כדור הארץ
יריב אברהם - מנהל בי"ס שדה
איילה גובר אברהמי - היחידה הסביבתית נגב מזרחי

נציגי המועצה:
יעקב אקריש - מנהל אגף תפעול
הרצל לזרוביץ - מנהל המחלקה
דורית נצר - מזכירת אגף תפעול

מוזמנים קבועים:
שירי בן שחר - היחידה הסביבתית נגב מזרחי, אחראית מחזור
הראל בן שחר - רשות הטבע והגנים
יעל מאור - מו"פ תמר

השתתפו בישיבות:

שם	מספר הישיבות שהשתתף
נרי אראלי	4
אילן ונטורה	3
נועם גולדשטיין	1
ראובן וקנין	0
נחמה אזולאי	1
גונדי שחל	2
יריב אברהם	3
איילה גובר אברהמי	4
יעל מאור	3
שירי בן שחר	4
הראל בן שחר	3
יעקב אקריש	4
הרצל לזרוביץ	3
דורית נצר	4

רשימת הנושאים שטופלו בישיבות הועדה:

1. הצורך בכניסת המועצה להכנת **תכנית לפיתוח בר קיימא**. הועדה החליטה בחיוב אך מסיבות תקציביות ועניניות לא נחתם חוזה עם חברת ד.מ.ר והוחלט לטפל בנושא פיתוח בר קיימא באופן נקודתי, במהלך השנה.
2. **מרכזי מחזור** במועצה - שימוש בכספי היטל הטמנה וחינוך לשמירה על הסביבה ומחזור. הועדה עסקה באינטנסיביות רבה בכל ישיבותיה בנושא המחזור בהובלה של שירי בן שחר ודורית נצר. הוצגו תכניות המרכזים הקבועים, נידונו יעדי התקציב שהושג מהיטל הטמנה ובראשית השנה הבאה יטופל גם עניין פרוייקטור לחינוך.
3. **יום עיון לתושבי המועצה** בנושא בריכה מס' 6 ותכנית מי"ה לגבי אזור הככר. יום העיון הוגדר כמוצלח ועלו בו הסיכויים והסיכונים שהקמת בריכת אידוי נוספת מצפון לבריכה 5 והובהרו תכניות הפיתוח וההסדרה של השטחים שמדרום לבריכה 9. השתתפות הקהל הייתה ערה ונשמעו דעות רבות משלילה מוחלטת של הצורך בבריכת אידוי נוספת ועד הכרה בנחיצותה ותועלתה מבחינה נופית ככתם כחול בשממה.
4. הצגה באינטרנט "און ליין" של **נתוני זיהום האוויר בככר**. התקיים דיון מעמיק בנושא בהשתתפות משה בוניבודה ממי"ה שהציג את האתר שעוצב עבור תושבי הככר. נשמעו הערות וסוכם שבמידה ומי"ה לא יוכלו להיענות לתושבים בבקשת השיפורים, אנו נגזור מקצת הנתונים מתוך האתר ונציג אותם בצורה בהירה באתר המועצה "תמר". התהליך בעיצומו.
5. **שיקום מעיינות בערבה הצפונית** - נושא זה נמצא המעקב הועדה מזה מספר שנים והשנה חלה בו התקדמות משמעותית. הוכנה תכנית ובוצעו צעדים למניעת זליגה של מים מזוהמים מבריכות האידוי של מפעל הפוספטים "צין" וישנם סימנים ראשוניים שיכולה להיות התאוששות של המעיינות צין ועקרבים.

6. **קומפוסט באתר אפעה** - נמרוד חלמיש מתכנן האתר הציג בפני הועדה את התכנית להקמת אתר קומפוסט משוכלל ליד אתר האשפה "אפעה". התקיים דיון ברכיבים נוספים של האתר כמו ייצור אנרגיה. סוכם על קיום סיור למידה וישיבה של הועדה באתר. הדבר לא בוצע בגלל בעיות תיאום בין חברי הועדה
7. **סיכום חגיגי** של הכנסת נושא המחזור לישובי המועצה בנוכחות ראש המועצה, דב ליטבינוף. שירי בן שחר מסרה דו"ח מפורט על ההשקעה הגדולה שביצעה המועצה בהקמת מרכזי המחזור בישובים השונים, בחגיגות שנלוו לפתיחתם והמאמץ שיושקע בעתיד בשילוב המלונות שהם יצרני הפסולת הגדולים באזורנו לתוך תכנית המחזור.
8. בעקבות תלונות חריפות של תושבי הכיכר על **מכת הזבובים ויתושים** שהחריפה השנה, התקיימה ישיבה עם התושבים ובעקבותיה בישיבת הועדה דווח על מאמץ משולב, רציף ורב שכבתי לטיפול במפגעי הזבובים והיתושים. ד"ר עידו צורים, מומחה לנושא, שטח בפני הועדה מגוון של פעילויות אפשריות להתמודדות עם המפגע. לקראת סוף השנה ובוא החורף החמים אנו מדווחים על הפחתה בכמויות החרקים המזיקים.
9. נמסר דיווח אופטימי על התקדמות ה**הסדרה של נחל בוקק** שבו עבודה מי"ה לשאוב את המים המזוהמים מהמעיין וסביבתו ולהזרים במקומם מים מותפלים ממתקן שיוקם לצורך כך.
10. התחילה עבודת מטה בניצוחה של שירי בן שחר להכנת תכנית ל**הפרדה לשני זרמים** באשפת המלונות. התכנית תגובש בשנת 2011.
11. בשבתה כ**ועדה לשימור אתרים** אישרה הועדה להגנה על הסביבה את הפרוגראמה שהכין אילן בן יוסף עבור אתר ההיאחזות והעלתה בקשה למליאת המועצה לאשר תקציב בשנת 2011 שביצוע החלק הראשון של שחזור שליש מבני האבן באתר.
12. בנוסף לכן ביצעה הועדה **נסיעת לימוד לירדן** בהשתתפות 14 חברים למשך שלושה ימים ומשלחת ירדנית בת שמונה חברים הגיעה לביקור גומלין.

סיכם: נרי אראלי
יו"ר הועדה

#00080711

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

כ"ג אדר תש"ע
09 מרץ 2010

פרוטוקול ישיבת הוועדה להגנת הסביבה
הישיבה התקיימה ב - 03.03.10 במועצה

השתתפו:

נרי אראלי	- יו"ר הוועדה
אילן ונטורה	- חבר מועצה
איילה גובר אברהמי	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
שירי בן שחר	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
יעל מאור	- מו"פ
יריב אברהם	- נציג החברה להגנת הטבע
יעקב אקריש	- מנהל אגף תפעול
הרצל לזרוביץ	- מנהל מחלקת איכות הסביבה
דורית צר	- מזכירת אגף תפעול

חסרים:

גונדי שחל	- הודיעה
נחמה אזולאי	- הודיעה
ראובן וקנין	

סדר יום:

1. אישור פרוטוקול
2. אשרור החלטת הועדה בעניין כניסה לתכנית פיתוח בר קיימא - נרי,יעקב
3. מרכזי מחזור במועצה ,כספי היטל הטמנה,חינוך לשמירה על הסביבה - שירי,איילה
4. תכנון יום עיון לתושבי המועצה על בריכה מס 5 וקציר מלח - נרי
5. שונות

1. אישור פרוטוקול

#00221310

אילן: לא הבין מה הוחלט בסעיף 5.
נרי: הועלו 3 סעיפים שונים. היה קונצנזוס שהולכים על שלב א', יישום תכנית אסטרטגית. נדחה כי אין לנו עדיין תוכנית כזאת והייתה התנגדות לסעיף ג' של הקול קורא שעוסק בסקר ביולוגי.
היום נציג את התכנית ונאשרר אותה.
אילן: אני רוצה לראות מה כולל ה - 200,000 ₪.
נרי: נציג בהמשך.

<u>הוחלט</u>:
לאשר הפרוטוקול.
נרי ויעקב יציגו את התמונה הכוללת של סעיף 5, פיתוח בר קיימא.

2. <u>אשרור החלטת הועדה בעניין כניסה לתכנית פיתוח בר קיימא</u>
נרי: הציג את התכנית שעשתה רונית דוידוביץ, תכנית אב לפיתוח בר קיימא.
יעקב: לפני תחילת העבודה על התכנית תתקיים ישיבה בין דב ליטבינוף ורונית דוידוביץ לתיאום ציפיות.
יעל: יש לי בעיה עם הגדרת תוצרים
צריך להכניס יותר הגדרות.
לאיזו רמה רונית תרד בתצוגת התכנית ?
צריך להגדיר ציפיות לגבי התכנית.
יעקב: זו לא תכנית סטטוטורית.
נרי: המועצה רוצה לקבל "ארגז כלים" שכל המחלקות יעבדו לפי פרוטוקולים משותפים.
יעל: צריך לרדת לרמה כזו שנוכל לעבוד על פי התכנית.
איילה: מתוך "ארגז הכלים" צריך לצאת לתקנים מסודרים.
צריך לרדת ברזולוציה לתקן של "ארגז הכלים" ולהגדיר את הנוהל המתאים לאזור שלנו.
נרי: הקטע האסטרטגי של התוכנית יהיה קצר, היות וכבר נעשתה עבודה במיתוג ובתמ"א 13 , והפרק השני יעסוק בניסוח כלים ליישום התכנית.
יעל: אנחנו צריכים לבקש לתת תכנית יותר מפורטת עם דוגמאות.
איילה: האם רונית תציג בפנינו את התכנית ?
יעקב: לא. בפגישה הראשונה היא תהייה עם יו"ר המועצה ושם תגובש ההצעה
נרי: הנושא מאושר ומועבר לפרוטוקול מליאת המועצה.

3. <u>מרכזי מחזור במועצה ,כספי היטל הטמנה,חינוך לשמירה על הסביבה</u>
שירי:
1. הוצבו מיכלי מיחזור ברחבי המועצה. פחים כחולים בגדלים שונים ואדומים לפסולת אלקטרונית. המוקדים מגודרים בגידור ענפי ערבה.
2. יש לסגור כמה פינות מבחינת שלב זה של פרויקט המיחזור:
   2.1. הצבת מיכלים בביס"ש עין גדי, מצדה, פינה נוספת בנווה זוהר
   2.2. רכישה והצבה של מיכלים מעוצבים ומחולקים
   2.3. סגירת חוזה מול אמניר לאיסוף קרטון והצבת קרטוניות.
   2.4. הגעת מיכלי סוללות ודיסקים של אביב מיחזור וקישוטים לכלובי הבקבוקים.
3. לאחר ההצבה היו שלושה אירועי השקה:
   3.1. אירוע רשמי בנווה זוהר בו נכחו תלמידי ומורי ביה"ס היסודי, עובדי מועצה ותושבי נווה זוהר. לאירוע זה הגיע מנהל מחוז דרום של המשרד להגנת הסביבה, דב ליטבינוף ומכובדים נוספים.
   3.2. אירועי חפצי-ידע שהתקיימו בעין-גדי ובנאות הכיכר. במהלך האירועים היו טקסים לחניכת מוקדי המיחזור והפנינג של יצירה ומוסיקה ירוקה,

שעת סיפור וכמובן שוק יד שנייה. במהלך האירועים הייתה הפרדת פסולת.

4. חולקו מגנטים בבתי התושבים והוסבר כיצד להפריד פסולת, מה משליכים לאיזה מיכל. יש תחושה שהמיחזור עובד טוב. לפעמים יש בלבול אצל התושבים בנושא מיחזור נייר ובקבוקים. לעניין זה יינתן פתרון בפרסום בעיתונות. ההצבה המלאה של כל פינות המיחזור יצר אפקט חיובי של מיחזור ביישובים ושינוי הרגלים.
5. אתמול 2.3.2010 ערכתי יום עיון למיחזור לעובדי בית הארחה עין-גדי. בית ההארחה הוא פיילוט של מיחזור בתיירות לקראת הכניסה בשלב ב' למיחזור במלונות.
6. מה הלאה?
   6.1. סגירת הפינות לשלב א'
   6.2. רכישת מרסקת גזם והסדרת הנושא. אולי בדיקת צרכים במגזר החקלאי
   6.3. כניסה לתחום המיחזור במלונות עין-בוקק.
7. לפי המלצת הועדה יש לארגן הצעות מחיר לפחים אישיים לבתי התושבים במועצה.

הרצל: מצב החוזים:

- אביב תעשיות - בימים הקרובים יגיעו עם החוזה חתום.
- אמניר - בקרוב ייחתם החוזה (מחכים לקבל ערבות מתאימה).

שירי: יש להטמיע את ההתנהגות של התושבים למחזור.
יש רעיון לעשות מפגשים שונים הורים וילדים כדי להסביר יותר לעמוק את נושא המחזור.
כחלק מהתהליך החינוכי צריך לבדוק סבסוד פחי מחזור לבתים.
יעקב: צריך לשלב את מחלקת החינוך והמתנ"ס ולקדם מהלכים.
נרי: צריך להתחיל לבדוק באיזה רמה של הפרדה במקור צריך לתת כמענה לתושבים.

4. **<u>תכנון יום עיון לתושבי המועצה על בריכה מס 5 וקציר מלח</u>**

נרי: רוצה לתכנן עוד יום עיון.
מציע שהוועדה תעלה נושאים לימי עיון אזוריים.
כרגע מציע להעלות לדיון ציבורי את נושא בריכה מס' 5 וקציר מלח.
יעל: גם במו"פ מתכננים מפגשים שונים הקשורים לאזור.
מציעה לשלב חלק מהמפגשים ולעשות יום עיון מרוכז בנושא שיוחלט.
יש נושאים שמשיקים ורלוונטיים לאזור ומוכנה שהמו"פ יגבש תכנית.
נרי: יזמן צוות שיבנה את יום העיון בנושא בריה מס' 5 (נרי, איילה, יעקב ונועם).
הוחלט שהועדה לשימור אתרים תהייה חלק מהוועדה להגנת הסביבה אך בראש יעמוד דב ליטבינוף.

רשמה: דורית נצר

העתק:
דב ליטבינוף
משתתפים

נרי:
מציע:

- יעביר במייל את אתר האינטרנט שמופיע בו המסמך המלא של הקול קורא.
- יעקב, נרי, נועם ואיילה + רשטג"ל יבדקו מה דורש הסקר הזה (מופיע בסעיף 3 בקול קורא)

נועם:
הדרך היחידה היא שהפורום המצומצם ישב עם דוד מנינגר יגבשו תכנית עם עלויות.

הראל:
יש אקולוגית שעשתה בנחל צין בדיקה, עינב וידאן, אפשר להיעזר בה.

אילן:
צריך לראות את התמונה הכוללת כדי לא להגיע למצב שיצאו כספים בלי הכנסות.

נועם:
האזור הוא אתר מורשת עולמית ואזור המתמודד להיות כאחד משבעת פלאי עולם. אם תושבי האזור לא יתמכו ויתוו את הדרך אי אפשר יהיה להתקדם. אסור לנו לקבוע את צורת ההתנהלות שלנו עפ"י הכסף שניתן לקבל מגורמים שונים.

6. <u>סדנא לציבור בעזרת שי זכאי על אומנות ואקולוגיה שיקום נופי</u>

איילה:
שי זכאי עבירה סדנאות של שלושה ימים. המפגשים עוסקים בפיתוח חשיבה יצירתית, בחיבור חווייתי בינינו ובין הטבע ובהעלאת סף המודעות הסביבתית שלנו.
מציעה בחום להתנסות בסדנא.

יעל:
אולי כדרי לביא אותה להרצאות אצלנו

נרי:
כדאי להזמין אותה להרצאה כללית ובעקבות ההתרשמות לראות לאן מתקדמים או לחילופין לשוח משהו לסדנא שלה ושיבוא להסביר לנו במה מדובר.

נרי יבדוק עם יעקב את האופציה לשלוח משהו מטעם המועצה לסדנא.

7. <u>יום עיון לתושבי המועצה על פרויקט בריכה מס' 6</u>

נרי:
בתאריך 03.11.09 הפרויקט של בריכה מס' 6 עבר בוועדה לתכנון ובניה.

התפקיד שלנו כוועדה להגנת הסביבה להיות הצינור שבעזרתו אנחנו מעבירים לתושבי האזור את המידע על מה שקורה באזור.

נועם ונרי יכינו תכנית ליום עיון שבו מי"ה יציגו לפני התושבים את התכנית של בריה מס' 6.

נועם:
התהליך הוא תהליך סטטוטורי רגיל שעבר את הועדה המקומית ואחר כך עובר לועדה המחוזית.
נכון לפתוח דיאלוג עם התושבים בנושאים:

1. בריכה מס' 6
2. תכנית מתאר לבריכות הדרומיות
3. בארות של מקורות

לגבי סעיף 2 ההשפעה של ועל התושבים גדולה מאד.

שירי:
אולי כדאי לפצל את המפגשים לשניים אחד לתושבי הככר שבדרום והשני לנווה זוהר ועין גדי שבצפון.

נרי:
לדעתי צריך להזמין את:
היחידה הסביבתית
רשטג"ל
נציגי תמ"א 13
אלי רז

נועם:
אני חוזר על דברי מהישיבה הקודמת, אם יגיעו עורכי תמ"א 13 אני מחוץ לתמונה.

<u>דיווח בנושא מחזור</u>

שירי:
אנחנו בשלבים מתקדמים בנושא קבלת פחי המחזור.
כמו כן בשלבים סופיים לחתימת חוזה עם אביב תעשיות לפינוי בקבוקי PET ועם אמניר לפינוי נייר .

רשמה: דורית נצר

העתק:
דב ליטבינוף - ראש המועצה
משתתפים

#

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

ט' תמוז תש"ע
21 יוני 2010

פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת הסביבה
הישיבה התקיימה בתאריך 10.06.10

משתתפים:

נרי אראלי	- יו"ר הועדה
אילן ונטורה	- חבר
יעקב אקריש	- מנהל אגף תפעול
הרצל לזרוביץ	- מנהל המחלקה לאיכות הסביבה
גונדי שחל	- נציגת ידידי כדור הארץ
איילה גובר אברהמי	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
שירי בן שחר	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
אורלי מילר	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
יעל מאור	- מו"פ
הראל בן שחר	- רשטג"ל
יריב אברהם	- בית ספר שדה עין גדי
משה בוניבודה	- מפעלי ים המלח
צדיק זמיר	- מפעלי ים המלח
ניסים	- מנהל אגף סביבה, רשטג"ל
נמרוד חלמיש	- חברת אפיק
דורית נצר	- מזכירת המחלקה

חסרים:
ראובן וקנין, נועם גולדשטיין, נחמה אזולאי

סדר יום:
1. אישור פרוטוקול ישיבה קודמת
2. הצגה באינטרנט של אתר הניטור בעין – תמר , מוזמן מר משה בוניבודה מי"ה
3. התוכנית לשיקום מעיינות בערבה הצפונית, מוזמן מר ניסים קדם רשטג"ל
4. הצגת נושא הקומפוסט באתר אפעה. מוזמן מר נמרוד חלמיש, אדריכל האתר.
5. דיווחים ושונות - יעקב ונרי

1. **<u>אישור פרוטוקול ישיבה קודמת</u>**
<u>הוחלט</u>: לאשר הפרוטוקול.

2. **<u>הצגה באינטרנט של אתר הניטור בעין - תמר.</u>**

נרי
עדין הכניסה לאתר קשה ומסורבלת וזאת גם לאחר ששונו פרמטרים לנוחות הציבור. עדין אין אפשרות למשתמש לדעת און ליין את רמת הסינונים

משה
הסביר את הפרמטרים החדשים ואת נוחות השימוש באתר, על פי דעתם

צדיק
אם צריך הדרכה נשמח לעשות זאת ברצון

אילן
מאד חורה לי שאנשים שמעלים את בעיית הנגישות לאתר לא מגיעים לישיבה.

שירי
האתר נראה מאד ידידותי. חסר לי שעל הגרף יהיה סימון באדום על מנת לראות מתי הנתון עובר את הנורמה.

משה
בתכנה הזו הדבר לא אפשרי.

נרי
יש עוד נקודות לשיפור כגון: מידע בנושא מזהמים. מבקש שהנתונים יופיעו במסך הראשי בצבע שונה כי אלה 4 המזהמים העיקריים, כמו שיש צבעים במצב מא"ה.

אורלי
חשוב שיהיה קישור בין הטבלה הראשונה להסבר על כל מזהם ומזהם.

משה
מבקש שהמועצה תפתח את שערי את אפעה לפסולת של מי"ה. אין כל הצדקה שהפסולת ממי"ה תשונע לדודאים.

3. **<u>התוכנית לשיקום מעיינות בערבה הצפונית</u>**.

נרי
נפגשנו עם יוסי יוגב וגיל (מנהל המפעל). באחריותם לטפל בנושא המעיינות.
היתה בעיה של חלחול.
נאמר להם שהם אחראים לניקיון המעיינות אך לטענתם רשטג"ל אמורים לטפל בנושא.

ניסים
הבעיות במעיינות עין ציץ ועקרבים התחילו עם הקמת מפעל ציץ.

הנושא מטופל כבר יותר מ - 20 שנים.
הבעיה היא של דליפות רפש לנחל צין.
המפעל התחייב להציג תכנית טיפול בשפכים, והושגה התקדמות
הפיקוח על ביצוע התכנית היא על בסיס של קידוחים, שיעקבו אחר מידת
המליחות בערוץ הנחל.
אנחנו רוצים לעשות תכנית ממשק ולטפל בשיקום הצומח אך עדין יש בעיות עם
המים שלא טופלו, במשך השנים השתנה אופי הצמחייה בגלל כמויות המים
ומליחותם.

אורלי
הנושא התעורר מחדש וזאת כדחיפה ע"י ועדה זו.
האם יש כמויות מים לשיקום הצומח ?

ניסים
בסיכומו של התהליך בית הגידול של הצמחים יתאים עצמו למצב בשטח, כלומר
השטח הירוק יצטמצם, והצמחייה תיחלץ בחלקה

נרי
המפעלים שואבים מים פוסיליים ושופכים אותם על השבילים כדי שהמשאיות
ייסעו טוב יותר. בעונת החורף המלחים מחלחלים למי התהום וממליחים את
האקוויפר

אורלי
כעקרון אסור להשתמש במי תמלחת

נרי
מבקש מהיחידה הסביבתית לטפל בנושא מול מפעל צין

4. <u>הקומפוסט באתר אפעה</u>

נרי
הציג נושא הקמת מפעל הקומפוסט באתר אפעה

נמרוד
הסביר את מהות התכנון, על הגדה המערבית של נחל אפעה יוקמו משטחים
לייצור קומפוסט.
הראה על המפה את החלופות למיקום מתחם הפס"ן (פסולת סיכון נמוך)
הקומפוסט האיכותי ילך לחקלאות, קומפוסט בינוני ילך לחיפוי קרקע,
קומפוסט שלא יהיה באיכות טובה יועבר להטמנה.

יעקב
האם חשבו על מתקן אנריבי שייצר אנרגיה והקומפוסט יהווה חומר נילווה ?

נמרוד
המתקנים אנרוביים הם מתקנים סגורים והכל עניין של עלויות.
כמו כן יווצרו כמויות שפכים אדירות שיצטרכו לתת את הדעת על הטמנתם,
ייצור האנרגיה לא תפצה על העלויות האחרות.

נרי

אנחנו רוצים להציע למלונאים לעשות הפרדת פסולת יבש ורטוב. מתי זה יהיה מוכן לקליטת הפסולת ?

נמרוד
בהנחה שהתכנית תאושר בקרוב, האתר יוכל להיות מוכן בתוך כמה חודשים.

שירי
אנחנו מחכים לפתרון קצה כדי לקדם את ההפרדה של הפסולת. אם אין לנו פתרון אי אפשר יהיה לדרבן את התושבים להפרדה.

נמרוד
ברגע שנדע על פסולת "בדרך" ניתן תוך פרק זמן קצר להיות מוכנים לקלוט אותה אבל זה בתנאי שיהיו כמויות כדאיות.

הראל
מה לגבי תצפית , האם יראו האתר מהכביש ?

נמרוד
לא. האתר באזור נמוך ומוסתר.

הראל
האם בהכנת התכנית נלקח בחשבון הקטנת הריחופית ?

נמרוד
באתר אפעה משתדלים לשמור על שטח נקי מריחופית מחוץ לשטח האתר. יש גדרות שעוצרות הפסולת המתעופפת ברוח וכל יום אוספים אותה.

נרי
עלו שתי בעיות :

- זמינות האתר
- האם אנחנו נתחיל לעבוד אם אין לנו פתרון קצה מציע שהנושא יחזור לדיון נוסף

איילה
האם הגזם שיגיע לאתר אמור להיות מקוצץ ?

נמרוד
צריך לדאוג לקיצוץ

הראל
מבקש סיור באפעה.

נרי
ישיבה הבאה תהיה באפעה כולל סיור .

5. **<u>דיווחים</u>**

יעקב

- בתאריך 16.06.10 יתקיים במלון רמת רחל שימוע לתכנית תעלת הימים.
- נסיעה לירדן - יש הצעה לנסיעה לירדן עם ידידי כדור הארץ, נודיע על תאריך והתארגנות.

נרי

- סיימנו את החלק הראשון בפיזור פחי המחזור. בספטמבר נערוך סקר שביעות רצון בקרב התושבים ולאחר מכן נפתח במו"מ עם המלונאים להפרדה ראשונית של הפסולת לשני זרמים יבש ורטוב והעמקת ההפרדה בישובים.
- יום עיון אזורי - הנושא שנבחר הוא בריכה מס' 5 ופתרונות מוצעים.

6. **<u>שונות</u>**

יריב

בי"ס שדה מתכנן לעשות יום עיון בנושא תעלת הימים לקהל המקומי עם הצעה לפתוח לקהל הרחב.
מבקשים עזרה מהמועצה להזמין גורמים מקבלי החלטות.

יעל

לא נכון שהמועצה תעמוד מאחורי פרויקט כזה.
צריך לבוא ולהראות שהחברה להגנת הטבע גם עושים פרויקטים בנושא.

גונדי

ידידי כדור הארץ יוכלו לעזור בארגון יום עיון בנושא זה

רשמה: דורית נצר

העתק
דב ליבינוף- ראש המועצה
משתתפים

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

כ"ה תשרי תשע"א
03 אוקטובר 2010

פרוטוקול ישיבה חגיגית הועדה להגנת הסביבה
הישיבה התקיימה ב - 04.09.10

השתתפו:
דב ליטבינוף - ראש המועצה
נרי אראלי - יו"ר הועדה
נחמה אזולאי - חברה
יעקב אקריש - מנהל אגף תפעול
הרצל לזרוביץ - מנהל המחלקה
יעל מאור - מו"פ
איילה גובר אברהמי - היחידה הסביבתית נגב מזרחי
שירי בן שחר - היחידה הסביבתית נגב מזרחי
יריב אברהם - בי"ס שדה עין גדי
דורית נצר - מזכירת אגף תפעול

בשנה האחרונה הועדה להגנת הסביבה עסקה בכמה נושאים עיקריים:
מחזור, ניטור בכבר, פיתוח בר קיימא בתמר, קשרי הועדה עם התושבים בימי עיון מרוכזים, שיקום נחלים, בעיות במעיינות וכו'

שירי:
סיכמה במצגת את נושא המחזור בו עסקה הועדה בצורה מסיבית בשנה האחרונה.
הוקמו מרכזי מחזור בישובי המועצה
נעשה הפנינג מחזור מרכזי בנווה זוהר
הפנינג מחזור נעשה גם בקבוץ עין גדי ובכבר סדום
כרגע אנחנו בהליך של תכנון סופי של תיחום מרכזי המחזור ובשלב ב' של תכנית המחזור, כניסת בתי המלון לנושא המחזור.

דב:
- יש להעביר נושא המחזור לעיתונות. גם דברים טובים צריך לפרסם.
- מתמלא גאווה מהפעילות של הצוות שמוביל את נושא איכות הסביבה במועצה.

- כניסתה של שירי לצוות נתנה דחיפה עצומה בנושא המחזור, הניטור, הרעש ועוד
- לכל מי ששותף בפעילות המבורכת הזו - תודה רבה.
- המועצה לא תוכל להתעלם מבקשת הועדה לתוספת בתקציב לשנת 2011.
- צריך לעזור לבתי המלון להכנס לנושא המחזור.
- נושא היתושים והזבובים לא מטופל על הצד הטוב ביותר. מבקש להתמקד בנושא ובדחיפות.

איילה:
- תואמה פגישה עם מנהלי בתי המלון כדי להסביר להם את חשיבות נושא המחזור.
- הועדה להגנת הסביבה פעילה מאד וכל הכבוד על כך שמעלים נושאים רלוונטיים ועושים הכל כדי לפתור בעיות.

נחמה:
- מתנצלת על שלא הצליחה להגיע לשתי הישיבות הקודמות.
- הר עמשא לא נכלל אפילו באופן חלקי בכל נושא המחזור במועצה. מבקשת לקחת זאת בחשבון ולפעול גם בהר עמשא.

שירי:
נדבר ונראה איך ניתן לקדם נושא המחזור בהר עמשא.

הרצל:
באתר אפעה לא מוכנים לקבל הגזם אם הוא לא מקוצץ לכן אנו נערכים לרכישת מקצצת גזם.
יש לנו בעיה בישובים של צבירת גזם וזאת עד להגעת המקצצת.

שירי:
צריך לאסוף הגזם מהתושבים. יכול להיות שצריך לחלק לכל בית אב שקים גדולים ופעם בתקופה לאסוף השקים עם הגזם.

נרי:
אם נקבל תוספת בתקציב נצטרך דחוף להעסיק פרוייקטור שיעסוק בנושא החינוך למחזור, כניסה לבתי המלון בנושא מחזור.
לא צריך להתקדם עם הישובים אלא להכנס כעת לשלב ב' בתי המלון והמפעלים.
רוצה שאתר אפעה יחלקו קומפוסטרים לכל בית אב. הם נכנסים לתכנון אתר קומפוסטציה וזה צריך להיות חלק מההתארגנות שלהם.
הקומפוסט הביתי יהיה חלק מאתר הקומפוסטציה של האתר.
נמרוד חלמיש שעושה התכנון לאתר אפעה מומלץ על ידנו להכין לנו את תכנית האב והתכנית המפורטת להפרדה לשני זרמים.

יריב:
אם לא יעשה משהו מסיבי בנושא החינוך למחזור הנושא יתמוסס.
צריך להסביר גם לתאילנדים את החשיבות למחזור ולהראות להם איך לעשות זאת במרכזי המחזור הקיימים בישובים.
יש לנו גאווה על כך שהוקם מרכז מחזור בבית ספר שדה והנושא הועלה בישיבה ארצית.

נרי:
אנחנו רוצים להכנס בצורה מסיבית לנושא המחזור בבתי המלון.
לאחר אישור קולות קוראים בנושא תכנית אב ותכנית מפורטת נקח מתכנן שישה עבורנו התכניות.

יעל:
במסגרת "מלח הארץ" יגיעו 40 תלמידים ממגמת צילום בבי"ס הדסה לצלם את אזור ים המלח. אולי אפשר לכוון אותם למשהו בנושא איכות הסביבה.

יעקב:
חסר לנו תמונות של אדם בטבע ובסביבה.

שתהייה לכולנו שנה טובה, שנת עשייה, ניקיון וסביבה נעימה

רשמה: דורית נצר

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

ד' חשון תשע"א
12 אוקטובר 2010

פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת הסביבה

הישיבה התקיימה במשרדי המוא"ז תמר ב - 07.10.10

השתתפו:

נרי אראלי	- יו"ר הועדה
אילן ונטורה	- חבר
נועם גולדשטיין	- חבר
גונדי שחל	- ידידי כדור הארץ
איילה גובר אברהמי	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
שירי בן שחר	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
הראל בן שחר	- רשות הטבע והגנים
יריב אברהם	- בי"ס שדה עין גדי
אבי פרוינד	- רשות ניקוז
גרי עמל	- רשות ניקוז
עידו צורים	- מנטר זבובים ויתושים
יעקב אקריש	- מנהל אגף תפעול
דורית נצר	- מזכירת אגף תפעול

סדר יום

1. אישור פרוטוקול מתאריך 10.06.10
2. כניסה לטיפול אינטנסיבי בבעיית היתושים, והזבובים באזור הכיכר –
3. דיווח על ההתקדמות בטיפול בנחל בוקק והחלפת המים המזוהמים - נועם גולדשטיין.
4. אישור בקשות תקציב של הועדה לשנה הבאה. (החלק הזה יכלול גם אישור בקשת תקציב לועדה לשימור אתרים) - בשל הזהות שבין הועדות.
5. דיון בנושא כניסה להפרדה במקור במלונות ובישובים - תציג שירי בן שחר.
6. שונות דיווח ע"י נרי ויעקב.

1. אישור פרוטוקול מתאריך 06.10.10

איילה: רשום שהישיבה אמורה להתקיים באתר אפעה
נרי: כשנושא הקומפוסט יהיה יותר רלוונטי לקיים הישיבה באפעה

הוחלט: לאשר הפרוטוקול (פה אחד)

2. כניסה לטיפול אינטנסיבי בבעיית היתושים, והזבובים באזור הכיכר

נרי:
התקיימה ישיבה בככר סדום ונשמעו קולו התושבים שנושא היתושים וזבובים היה ועודנו אקוטי מאד. הנושא מטופל אך לא הצלחנו להגיע למצב שהכמות תפחת.
הישיבה התקיימה לאחר תלונות רבות של תושבים.
בישיבה הוצעו דרכי פעולה שונות להתמודד עם הבעיה ואכן התחילו לטפל

עידו:
נתן סקירה על על הסוגים השונים של היתושים ומה ניתן לבצע
תמצית: באזור 18 מיני יתושים מהם 5-4 סוגים נפוצים מהם 2-1 מטרידים מאד. המטריד ביותר יתוש המלחות. הביצים שהוא מטיל הן ברות קיימא גם לאחר תקופת יובש, זקוקות למים עומדים למשך לפחות שבוע כדי לבקוע. משך התפתחות הזחלים כשבוע משך חיי בוגר כחודש, רק הנקבות עוקצות וזקוקות לדם לצורך ההתרבות לא למאכל. נצפו שלושה סוגים של מקווי מים מגדלים שונים שמהווים מקום מחיה והתרבות: בתוך הישוב, בשולי הישוב ובשטח שבין נאות הכיכר לעין תמר ובתעלות הניקוז.
לכל אחד משטחי ההתרבות צריך להתאים טיפול משלו. כל טיפול מתחלק בין:

1.1. מיידי (אקמול)

1.2. שוטף

1.3. מניעתי

בתוך הישוב החברים צריכים לדאוג לייבוש כל השלוליות או מאגרוני מים אפילו קטנים, עציץ, ברז דולף, דשא שמושקה יותר מידי, וזאת משום שגם שלולית בגודל כף יד יכולה לשמש כמדגרה.
ניתן גם לרסס באירועים חריגים אבל הריסוס הוא על בסיס סולר ואינו מומלץ.
ישנם גם מלכודות ופנסים חשמליים שיכולים להוות טיפול שוטף.
בשטח שבין הישובים וממערב לעין תמר אותרו שבעה אזורים המהווים מדגרות פוטנציאליות והדחוף ביותר הוא הצורך לטפל בשלושה מוקדים שבין נאות הכיכר לעין תמר: קטע הסבחה, בריכת מקורות, נקז נאות הכיכר (ראה מפה מצורפת) הטיפול המיידי פריצת דרך בסבחה וריסוס כל מקווי המים הפוטנציאליים. טיפול זה צריך להיות גם בשוטף ע"י מקורות או ע"י המועצה.
הטיפול המניעתי הוא ע"י השפלת מי התהום. יש לציין שעליית מי התהום קשורה גם למפלס המים בבריכה מס' 9 של מי"ה היום ועליית המפלס בה מעלה את הלחץ האטמוספרי גם בשוליה ואז יש עליה של מי התהום באזור הסבחה.
בהתייעצות עם מהנדס רשות ניקוז מוצע להטמין צינור ניקוז באורך כ - 1 ק"מ שיוביל בגרביטציה את המים לכיוון נחל הערבה. פתרון נוסף שניתן לשקול שאיבה ע"י מקורות של אזור ההיקוות או הקמת בריכה במרכז בשטח ושתהא ברת טיפול נגד היתושים.
תעלות ניקוז בשטחי החקלאות - קיימות שלוש תעלות והטיפול בהן אינו מסובך. הוסבר בישיבה שגיזום לא יעיל של הקנים והשארתם בתעלה כולל צמיגים ישנים וחפצים שהחקלאים מניחים מהווים מקור לדגירת יתושים היות ודגי הגמבוזיה שאכלסו את התעלות אינם מגיעים למקומות המים העומדים. מומלץ ברמת הטיפול המיידי - לפנות על ידי שופל או כלי מכני אחר (כמו שיש למפעלי ים המלח) את התעלות ולדאוג לזרימה חופשית של מים לכל אורך התעלות והחזרת דגים מסוג מאוית המלחות במקום גדי הגמבוזיה בתחום טיפול שוטף - להעלות ל - 6 או ל - 12 את מספר הפעמים שבהם הקבלן מנקה

את התעלות, היום שלוש פעמים בשנה אינן מספקות. ברמת הטיפול המניעתי - לבדוק אפשרות לניקוז תת קרקעי.

נועם:
צריך שיהיה תאום, דיווח ע"י מקורות כשהם הולכים להזרים מי מלחות בנחל חמר כדי שלא ייווצרו שלוליות שהן מוקד דגירה עיקרית של היתושים.

אבי:
אם בריכות הדגים בעין תמר לא פעילות יתכן שיש צורך לפרקן כדי שלא יהוו מוקד לדגירות.

עידו:
זה מקום פרטי.

הראל:
יש בנחל אמציה מקורות מים הגורמים למכת יתושים.

עידו:
אם ידוע, לכל אחד מאיתנו, על היווצרות של בריכות/שלוליות וכו' צריך ישר לדווח על כך כדי לטפל במפגע.

נועם:
צריך לעבוד על עניין של מודעות וחינוך

עידו:
אנחנו מתחילים למפות את אתרי הדגירה ומנסים לטפל נקודה אחר נקודה

הראל:
האם יש סיכוי שבאזור שלנו תהייה מכה של קדחת הנילוס ?

עידו:
לא שידוע לי

נרי:
איך ניתן להכנס לבריכות ולנקז אותן ?

אבי:
יש בעיה של מוצא להזרים המים, הדבר דורש תכנון. שווה למדוד את מפלס מי התהום הדבר יכול לעזור לנו מאד.

אילן:
כל האזור של מגרש היה בעבר כמו האזור המדובר ליד הגדר. המקום נוקז לאזור הביוב הראשי.
האם ניתן כיום לנקז האזור לביוב האזורי ?

אבי:
זה רחוק.

עידו:
ברגע שלא יהיו ריבוי שלוליות הדבר יקל עלינו מאד.

נרי:
צריך להתחיל את התכנון אבל הפתרון הוא ניקוז

אילן:
אולי לעבוד מול קק"ל כדי לעשות מילוי בכל האזור ?

אבי:
כרגע עובדים על תכנית מתארית.
צריך להגיע למצב שאם היום מניחים צינורות ברגע שהתכנית המתארית תאושר יפעלו על פיה.

נרי:
לגבי התעלות - מנקים שלוש פעמים בשנה, יש להגביר זאת.
הועדה תמשיך לעקוב אחר הטיפול.
הניקיון יהיה באחריות התושבים.

אילן:

אני רואה הנצחה של המצב. המים תמיד היו ויהיו. אני חושב שהבעיה הרבה יותר חריפה..
אי אפשר ל"זרוק" הכל על התושבים. הגיע הזמן שיגידו שגומרים עם כל הבלגן הזה.
מבקש שתצא מפה קריאה שהולכים לפתור את בעיית היתושים בככר.
הועדה צריכה לצאת בקריאה למועצה שלא ניתן להמשיך במצב הנוכחי ויש לנקז התעלות.
מה קורה בנושא הפיקוח על המדביר ?

יעקב:
הרצל עובד מול עידו ולאחר מכן איתן עותמי מבצע ההדברה במקומות שצוינו על ידם.
במכרז האחרון הוכנס סעיף של פיקוח על ועד היום לא נמצא אדם מתאים.
חינוך התושבים הוא חלק מכלל הבעיה. כרגע עובד טרקטור בשטח וחושף את האזור כדי שהמדביר יוכל להגיע לאזור הבעייתי ולהדביר שם.

עידו:
נתן סקירה קצרה על נושא **הזבובים** בככר.
תקציר: מקורם של הזבובים. בעבר, עד שנת 2000 נצפו שני גלי זבובים אחד בסתיו והשני באביב בקו שבין נאות הככר לנווה זוהר. זבובים אלו באו מירדן ששם היה שימוש בזבל עופות לא מטופל. בקרוב יתחיל ניסוי, במימון המועצה, שבו ינסו לאתר את נתיבי התנועה של הזבובים ותיבדק הצבת מלכודות על הצירים הראשיים. כבר באזור הגבול על סוללות מי"ה. המקור השני הוא טיפול לא יעיל של החקלאים בפסולת החקלאית. הוסבר שמלונים, עגבניות ופירות אחרים המושארים בשטח ואינם נאספים מהווים מקור משני אך משמעותי למטרד הזבובים בקיץ. והוצע להעביר הנחיות יותר מפורטות לחקלאים בעניין.
הועלה והוסבר נושא הקומפוסט ואת האפשרות היקרה של הובלת הפסולת החקלאית (בנפרד מהגזם המקוצץ שעבורו אמורה לרכוש המועצה מקצצת גזם ניידת) לאתר אפעה
הולכים להציב רשת מלכודות לניטור ולמיפוי נתיבי הזבובים.
הפתרון הוא למצוא את מקור הזבובים אפילו אם הוא בירדן.

איילה:
לפני כ - 5 שנים התחילו לעשות מחקר בנושא הזבובים בשיתוף עם ידידי כדור הארץ כדי למצוא דרך משותפת לטיפול בבעיה בארץ ובירדן. הנושא נפל בגגל אי תקציב. יתכן שצריך לעורר הנושא ולהחיותו.

יעקב:
הגענו למצב שהעלויות בצד הירדני היו גבוהות מאד והמצב הסניטרי היה גרוע ביותר והנושא נעצר.

נרי:
הועדה רואה בבעיה כראשונה במעלה והטיפול צריך להיות מול החקלאים בירדן.
יש בעיה של פסולת חקלאית בככר ופה המועצה והחקלאים צריכים להגביר את הטיפול.
על המועצה להכין תכנית פתרון בבעיית הזבובים

עידו:
מבקש להיות שותף בכל הנושא.

<u>סיכום</u>:
הועדה חושבת שפתרון בעיית היתושים והזבובים היא קריטית לישובים ורואה את הפתרון כפתרון מערכתי בחינוך ומניעת מקורות דגירה ברמת הבית, הישוב והשדות.

ברמת המועצה צריך להכין תכנון שיהיה פתרון קבע באזור שבין הישובים. הפתרון צריך להיות פתרון של ניקוז.

3. **<u>ההתקדמות בטיפול בנחל בוקק והחלפת המים המזוהמים</u>**

נועם:
(נרי, כנראה יצאתי מחדר הישיבות ולא רשמתי מה נועם אמר. אני מאד מבקשת אם אתה זוכר מה נועם אמר לרשום בקצרה את הנושא - תודה)

4. **<u>אישור בקשות תקציב של הועדה לשנה הבאה</u>**

נרי:
הבעיה המרכזית היא שיש כיום שלושה פרויקטים ואנו צריכים מהמועצה מצ'ינג.
רוצים להכנס לעניין של תכנון להפרדה לשני זרמים וזקוקים לכסף נוסף.
גם לחינוך צריך עוד כסף כדי לקחת פרויקטור.

יעקב:
רוצים לבקש מהמועצה לתקציב 2011 לשריין סכום כסף לפרויקטים השונים העומדים בפיתחנו (למשל: הכנת תכנית אב ותכנית מפורטת למגזר הפרטי, להפרדת פסולת לשני זרמים).

5. **<u>כניסה להפרדה במקור במלונות ובישובים</u>**

שירי:
אנחנו עכשו בתהליך של תכנון תיחום מרכזי המחזור בישובים.
כמו כן נמצאים בתהליכי הכנה לקראת כניסה לבדיקת נושא הפרדה לשני זרמים בבתי המלון. עוד החודש תתקיים ישיבה בנושא על מנת לבדוק את דרך הפעולה. הישיבה תתקיים עם נציגי בתי המלון.

6. **<u>היאחזות עין גדי</u>**

נרי:
ביוזמה של המועצה וקבוץ עין גדי נבחה ועדה לשימור ההיאחזות הישנה של עין גדי.
נרי נתן סקירה על ההיאחזות.
בשלב הראשון, שימור בלבד של שלושה מבנים, מבקשים שהמועצה תממן הנושא.
תוקם ועדת היגוי רחבה שתתכנס פעמיים בשנה. לידה תוקם ועדה מצומצמת שתעסוק בפועל בהקמה.

<u>סיכום</u>:
הועדה להגנת הסביבה מאשרת הפרוגרמה ומבקשת מהמועצה 300,000 ₪ לשלב הראשוני של שימור שלושת המבנים.

<u>דיווחים</u>:
נרי:

מתגבש **<u>יום עיון</u>** נוסף לתושבים בנושא פתרונות ים המלח.
ביום העין הקרוב ידונו באלטרנטיבות לשימור ים המלח
<u>נסיעה לירדן</u> - הנסיעה מתוכננת לתאריכים 12-14/12/10. עדין אין מימון ויתכן שיצטרכו להפחית במספר הנוסעים.
הגעת משלחת מירדן לאזורנו מתוכננת לתאריכים 26-28/12/10.

רשמה: דורית נצר

העתק:
דב ליטבינוף - ראש המועצה
משתתפים